

Kemiallisen elintarviketurvallisuuden yksikkö

Ravitsemus- ja terveystuotteiden pikaopas

Pikaopas ravitsemus- ja terveystuotteiden käyttöön

Elintarvikkeiden markkinoinnissa ja mainonnassa voi käyttää ravitsemus- ja terveystuotteita, jos ne täyttävät väiteasetuksen (EPNAs N:o 1924/2006) vaatimukset.

Mitä ovat ravitsemus- ja terveystuotteet?

Väite

- on vapaaehtoinen esitys tai kuvaus, ei lainsäädännön mukaan pakollinen.
- toteaa, esittää tai antaa ymmärtää, että elintarvikkeella on erityisominaisuuksia.
- voi tekstin lisäksi olla myös kuva, symboli tai graafinen esitys.
- voi olla myös tavaramerkki, tuotenimi tai kuvitteellinen nimi.

Väitetyyppi	Esimerkki
Ravitsemusväitteet <ul style="list-style-type: none"> • elintarvikkeen hyödyllistä ravintosisältöä käsittelevää väite • energia, ravintoaine tai muu aine 	<ul style="list-style-type: none"> • Kalsiumin lähde • Sisältää kalsiumia • Sisältää runsaasti kalsiumia
Toiminnalliset terveystuotteet <ul style="list-style-type: none"> • elintarvikkeen terveyshyötyjä käsittelevä väite • kasvu, kehitys, elimistön toiminta, psykologiset toiminnot, käyttäytyminen, laihduttaminen, painon kontrollointi, jne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kalsium on tarpeellinen luuston pysymiselle normaalina. • Kalsium edistää lihasten normaalia toimintaa.
Lasten terveyteen ja kehitykseen viittaavat terveystuotteet	<ul style="list-style-type: none"> • Kalsium on välttämätön lasten luuston normaalille kasvulle ja kehitykselle.
Sairauden riskitekijän vähentämistä koskevat terveystuotteet	<ul style="list-style-type: none"> • Kalsium auttaa vähentämään luumassan mineraalipitoisuuden alenemista vaihdevuodet ohittaneilla naisilla. Luumassan matala mineraalipitoisuus on osteoporoottisten luunmurtumien riskitekijä.
Lääkkeellinen väite, KIELLETTY <ul style="list-style-type: none"> • Elintarvikkeella ei saa esittää olevan ihmisen sairauksien ennalta ehkäisemiseen, hoitamiseen tai parantamiseen liittyviä ominaisuuksia 	<ul style="list-style-type: none"> • Kalsium vähentää osteoporoosin riskiä • Kalsium parantaa osteoporoosin vaurioita • Kalsium hoitaa osteoporoosia • Kalsium ehkäisee osteoporoosia

EPNAs N:o 1924/2006 elintarvikkeita koskevista ravitsemus- ja terveystuotteista (väiteasetus)

- säätelee kaupallisessa viestinnässä esitettyjä väitteitä, joita käytetään lopulliselle kuluttajalle tarkoitettujen elintarvikkeiden pakkausmerkintöihin, esillepanoon tai mainontaan.
- sovelletaan myös terveydenhuoltoalan ammattilaisille annettavaan tietoon

Kemiallisen elintarviketurvallisuuden yksikkö

Ravitsemus- ja terveysväitteiden pikaopas**Miten ravitsemus- ja terveysväitteitä käytetään?**

Näin käytät ravitsemus- ja terveysväitteitä elintarvikkeen pakkausmerkinnöissä, esillepanossa tai markkinointiaineistossa:
Selvitä, mitä ainesosia, ravintoaineita tai muita aineita elintarvike sisältää ja kuinka paljon.
Selvitä, mitä ravitsemus- ja terveysväitteitä elintarvikkeen sisältämistä ainesosista, ravintoaineista tai muista aineista saa esittää: <ul style="list-style-type: none">• Ravitsemusväitteet• Terveysväitteet• Kasvipiperäisten aineiden odotuslistalla olevat terveysväitteet, joita voi käyttää toistaiseksi
Selvitä, täyttääkö elintarvike ko. väitteen käytön ehdot: <ul style="list-style-type: none">• Onko väitteen kohteena olevaa ainetta elintarvikkeessa riittävästi?• Kuuluuko elintarvike tuoteryhmään, jolle ko. väite on hyväksytty?
Käytä väitteestä sanamuotoa, joka vastaa hyväksyttyä väitettä. <ul style="list-style-type: none">• Varmista, että väite tarkoittaa samaa eikä esimerkiksi lupaa voimakkaampaa tai laajempaa terveysvaikutusta.
Lisää pakkausmerkintöihin tai etämyynnissä annettaviin tietoihin väitteiden käytön edellyttämät pakolliset lisämerkinnät.
Esitetäänkö elintarvikkeesta väitteeksi katsottavia yleisluontoisia ilmaisuja, kuvia, symboleja, graafisia ilmaisuja, tuotenimiä, tavaramerkkejä, kuvitteellisia nimiä? <ul style="list-style-type: none">• Varmista, että ne kaikki liittyvät väitteisiin, joita elintarvikkeesta saa esittää.• Liitä ne hyväksyttyyn, terveysvaikutuksen täsmentävään väitteeseen asteriskilla (*), elleivät ne ole hyväksytyt väitteen vieressä.
Käytä elintarvikkeesta vain hyväksytyjä väitteitä. Huomaa, että pakkausmerkintöjen lisäksi tämä koskee kaikkea elintarvikkeen esillepanoa ja markkinointia sekä elintarvikkeesta luotua mielikuvaa, kuten esimerkiksi: <ul style="list-style-type: none">• Lehti-, radio- ja tv-mainokset, esitteet, lehdet, kirjat, tuotekuvastot, postimyyntikuvastot, internetsivustot, terveydenhuoltoalan ammattilaisille tarkoitettu aineisto, sosiaaliset mediat (mm. Facebook, Twitter, Pinterest, Instagram, YouTube), blogit, kauppakeskusten kuulutukset, kyltit, hyllymerkinnät, esillepanoaineisto, suullinen markkinointi, jne.
Tarkasta vielä, ettei elintarvikkeesta esitetä: <ul style="list-style-type: none">• Lääkkeellisiä väitteitä• Kiellettyjä väitteitä• Harhaanjohtavia tietoja

Lisätietoa:

<https://www.evira.fi/elintarvikkeet/valmistus-ja-myynti/elintarvikkeista-annettavat-tiedot/ravitsemus-ja-terveysvaitteet/>